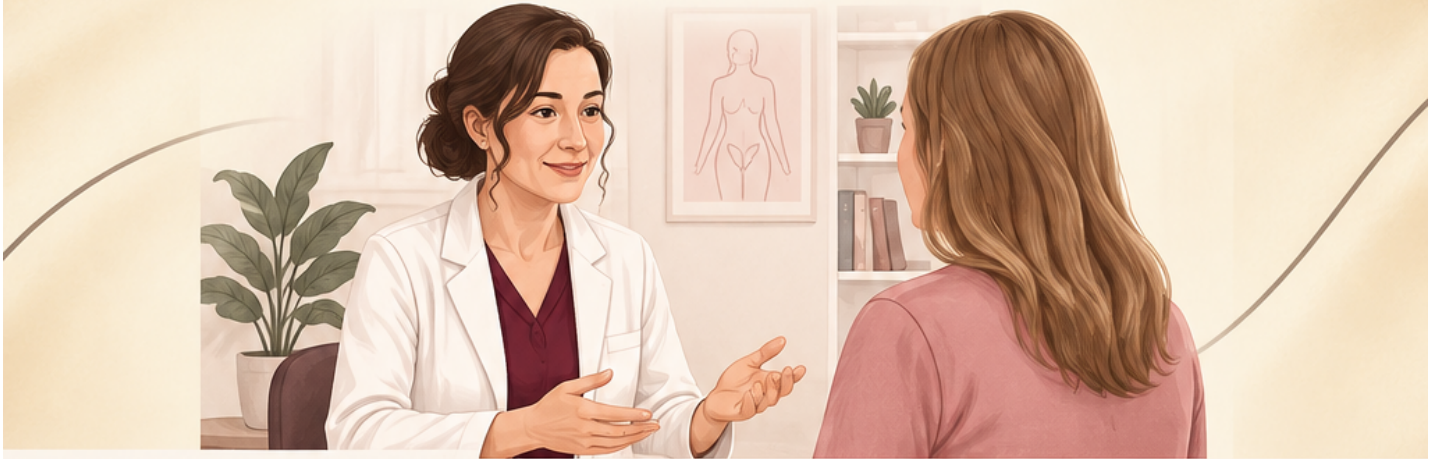

Titelpagina & Introductie

KLINISCHE INTRODUCTIE & PSYCHO-EDUCATIEF KADER

Erotische hulpmiddelen en accessoires vormen binnen de seksuologische hulpverlening en medische revalidatie waardevolle therapeutische middelen. Ze ondersteunen cliënten bij het hervinden van seksueel plezier, het verminderen van drempels na fysieke trauma's of operatieve ingrepen, en het exploreren van zintuiglijke stimulatie. Binnen het PLISSIT-model functioneren accessoires primair binnen de stadia van Beperkte Informatie (LI) en Specifieke Suggesties (SS). Het doel is destigmatisering, normalisatie en gerichte indicatiestelling zonder commerciële merkvoorkeur.

- Normalisatie van erotische hulpmiddelen binnen de holistische seksuele gezondheidszorg.
- Toepassing als niet-invasieve behandelinterventie bij sensorische en motore disfuncties.
- Ondersteuning van autonomie en zelfredzaamheid bij chronische ziekte of fysieke beperking.
- Faciliteren van open partnercommunicatie over wensen, grenzen en sensorische behoeften.

KLINISCH UITGANGSPUNT

Accessoires worden binnen de behandelcontext neutraal gepresenteerd als ergonomische en neuro-stimulerende hulpmiddelen, los van sensatiezucht of prestatiedruk.

Gespreksvoering & Het PLISSIT-Kader

Gespreksvoering en Het PLISSIT-Model in Consultatie

Het bespreken van erotische accessoires vergt van de behandelaar een proactieve, niet-oordelende houding. Patiënten ervaren dikwijls schroom om hulpmiddelen zelfstandig ter sprake te brengen. Door structurele gespreksmodellen te hanteren wordt de drempel verlaagd en ontstaat helderheid over fysieke en emotionele randvoorwaarden.

P

Permission (P)

- Expliciet toestemming geven om hulpmiddelen, fantasieën en veranderde noden te bespreken.

LI

Limited Information (LI)

- Feitelijke psycho-educatie over fysiologische respons, doorbloeding en zenuwstimulatie.

SS

Specific Suggestions (SS)

- Gericht adviseren van specifieke categorieën hulpmiddelen afgestemd op de casus.

IT

Intensive Therapy (IT)

- Doorverwijzen bij onderliggende relationele conflicten of complexe traumagerelateerde dynamiek.

Aandachtspunt Gespreksvoering

Controleer altijd of traumaverleden of bekkenbodempertontie aanwezig is alvorens specifieke vibratie- of insertiehulpmiddelen te suggereren.

1 Verkenning van de Hulpvraag

Breng de ervaren belemmeringen in kaart op lichamelijk, psychisch en relationeel vlak.

2 Introductie van Hulpmiddelen als Optie

Bied neutrale informatie over hoe mechanische stimulatie kan bijdragen aan sensorische revalidatie.

3 Afstemming op Ergonomie en Veiligheid

Beoordeel motorische handfunctie, huidgevoeligheid en eventuele contra-indicaties.

4 Evalueren en Integreren

Bespreek ervaringen, emotionele reacties en relationele afstemming tijdens het vervolgconsult.

Klinische Stappen in de Praktijk

1

Verkenning van de Hulpvraag

Breng de ervaren belemmeringen in kaart op lichamelijk, psychisch en relationeel vlak.

2

Introductie van Hulpmiddelen als Optie

Bied neutrale informatie over hoe mechanische stimulatie kan bijdragen aan sensorische revalidatie.

3

Afstemming op Ergonomie en Veiligheid

Beoordeel motorische handfunctie, huidgevoeligheid en eventuele contra-indicaties.

4

Evalueren en Integreren

Bespreek ervaringen, emotionele reacties en relationele afstemming tijdens het vervolgconsult.

Neurogene Stimulatie & Vibratietechnologie

Vibratiestimulatie & Neurogene Revalidatie

Vibratietechnologie activeert mechanoreceptoren (hoofdzakelijk Pacinilichaampjes) in dermale en mucosale weefsels. In de klinische praktijk wordt vibratie met een frequentie tussen 50 en 100 Hz veelvuldig ingezet bij verminderde sensibiliteit, neurologische uitval (zoals bij partiële dwarslaesie of MS), en ter bevordering van reflexmatige erectie, lubricatie en ejaculatie.

Verbetering van weefseldoorbloeding en activering van sensorische afferente banen.

Toepassing bij anorgasmie en vertraagde opwinding door selectieve receptorstimulatie.

Ondersteuning bij verminderde handkracht via ergonomische handgrepen of handsfree ontwerpen.

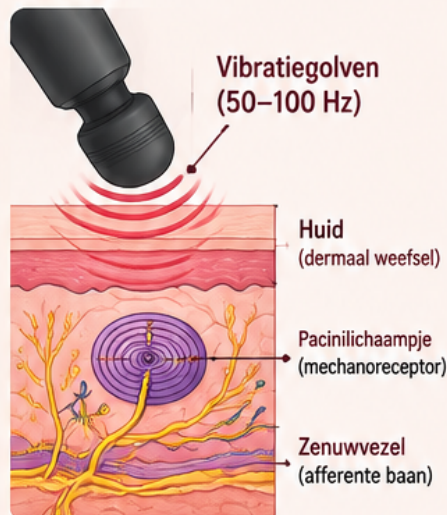
Keuze tussen externe opvulvibrators, staafvibrators en flexibele contactvibrators.

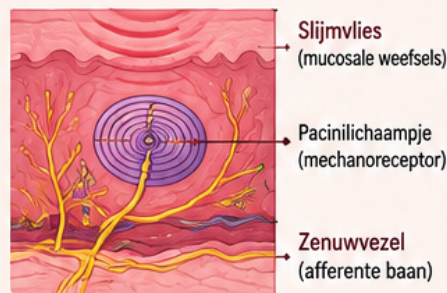
Sensorische Gewenning

Langdurige continue vibratie op hoge intensiteit kan tijdelijke gevoelloosheid veroorzaken. Adviseer cliënten om frequentie en amplitude regelmatig te variëren.

Hoe werkt het?

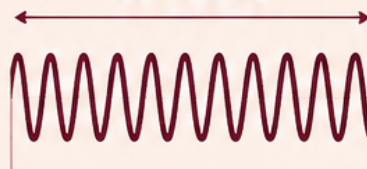
Dermale weefsels

Mucosale weefsels

Frequentie en effect

50 – 100 Hz

50 Hz

Milde stimulatie

75 Hz

Optimale respons

100 Hz

Intensere stimulatie

Toepassing in de praktijk

Externe opvulvibrators

Voor gerichte stimulatie van de uitwendige weefsels.

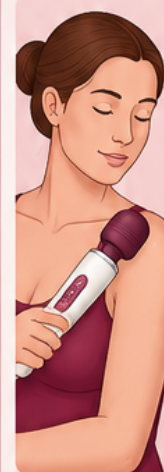
Staafvibrators

Voor diepe weefselstimulatie en grotere oppervlakken.

Flexibele contactvibrators

Voor nauwkeurig gebruik en betere contourvolgning.

Praktijkvoorbeeld

Ondersteuning bij neurologische uitval

- 1 Kies de juiste frequentie (50-100 Hz).
- 2 Stel de amplitude in op een comfortabele intensiteit.
- 3 Beweeg langzaam over het doelgebied (3-10 minuten).
- 4 Evalueer het effect en pas aan indien nodig.

Druk-golf-technologie & Niet-Contactuele Stimulatie

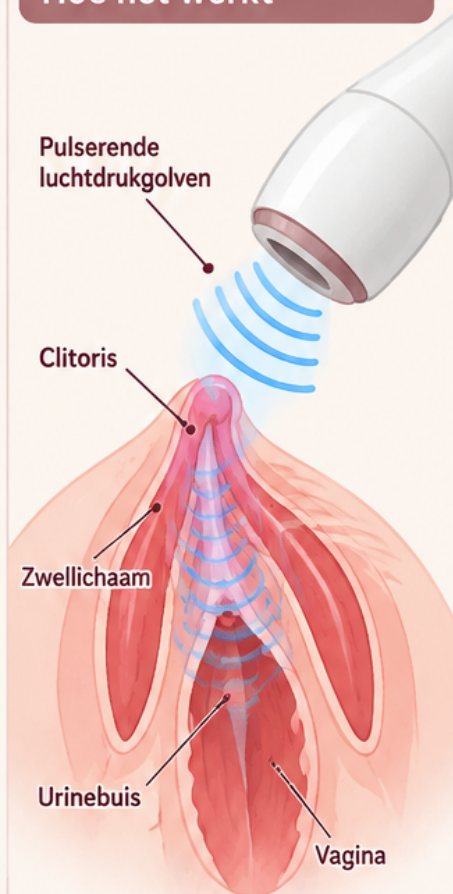

Druk-golf- & Contactloze Pulstechnologie

Druk-golf-apparaten benutten pulserende luchtdrukgolven die clitorale en periphere weefsels stimuleren zonder directe schurende frictie op de glans clitoridis. Dit mechanisme ontziet de overgevoelige zenuwuiteinden en vermijdt irritatie van dunne mucosale oppervlakken, wat bijzonder waardevol is bij postmenopauzale atrofie, lichen sclerosus of sensorische hyperesthesie.

- Prikkeling van dieper liggende zwellichaamstructuren via pulserende onderdruk en resonantie.
- Vermindering van wrijvingspijn en weefselbelasting bij atrofisch of kwetsbaar slijmvlies.
- Eenvoudige positionering voor personen met artritis of beperkte fijne motoriek.
- Klinisch inzetbaar bij secundair verlies van orgastisch vermogen na medische behandelingen.

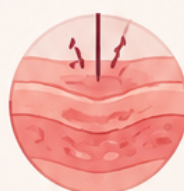
Hoe het werkt

Bescherming van slijmvlies

Contactloos
(pulsgolven)

Bij wrijving
(kan irritatie geven)

De voordelen

Mucosaal
beschermend

Geen wrijving, geen irritatie,
behoud van gezond slijmvlies.

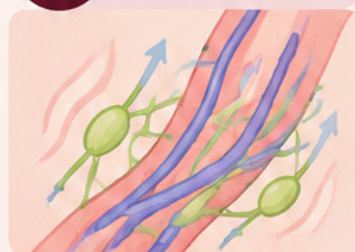
Zero-frictie
voordelen

Comfortabele stimulatie
zonder schurende wrijving.

Lichte lymfedrainage
stimulatie

Ondersteunt de lymfecirculatie
en vermindert zwelling.

Klinische Indicatie

Zeer geschikt bij vulvodynie en aanrakingsangst, omdat cliënten zelfstandig de intensiteit en afstand kunnen doseren zonder direct weefselcontact.

Bekkenbodenhulpmiddelen & Dilatatietherapie

Bekkenbodenhulpmiddelen, Dilatatie & Weefselgewenning

Medische pelottes, pelvische trainers en dilatorsets ondersteunen weefsel-uitrekking, desensibilisatie en spierontspanning. Deze instrumenten worden ingezet bij vaginisme, dyspareunie, littekenweefsel na gynaecologische chirurgie of radiotherapie, en na neovagina-aanleg. Geleidelijkheid, autonomie en de combinatie met diafragmale ademhaling staan hierbij centraal.

- ✓ Stapsgewijze progressie in lengte en diameter om angst- en pijnresponsen te doorbreken.
- ✓ Gebruik van medische siliconen of gladde biocompatibele polymeren voor veilig comfort.
- ✓ Integratie van bekkenfysiotherapeutische adem- en relaxatieoefeningen.
- ✓ Toepassing van zachte trillingsfuncties bij bepaalde dilators om reflexmatige spiertonus te dempen.

Multidisciplinaire Afstemming

Dilatatietherapie dient bij voorkeur te worden gecoördineerd in samenspraak met een geregistreerd bekkenfysiotherapeut of behandelend arts.

Bekkenbodem: spanning vs. ontspanning

Spanning

Ontspanning

1

Stap 1: Psycho-educatie & Ademhaling

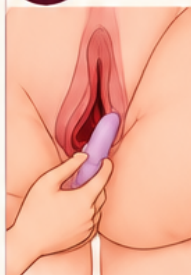

Uitleg van de bekkenbodemanatomie en inoefenen van actieve ontspanning van de musculus levator ani.

2

Stap 2: Passieve Gewenning

Externe plaatsing van de kleinste maat dilator tegen de introitus zonder actieve penetratiedruk.

3

Stap 3: Geleidelijke Insertie

Voorzichtige inbrenging met ruim gebruik van neutraal glijmiddel tijdens een verlengde uitademing.

4

Stap 4: Stabilisatie & Maatuitbreiding

Pas overstappen naar een volgende diameter wanneer de huidige maat zonder verhoogde spierspanning verdragen wordt.

Dilatorset (voorbeeld)

Maat 1
(6 mm)

Maat 2
(9 mm)

Maat 3
(12 mm)

Maat 3
(15 mm)

Maat 4
(15 mm)

Maat 5
(18 mm)

Toenemende lengte en diameter

Pelottes
(voorbeeld)

Pelvische trainer
(voorbeeld)

Dilator met trillingsfunctie
(voorbeeld)

Glijmiddelen, Barrières & Fysieke Veiligheid

Barrières, Glijmiddelen & Fysieke Veiligheid

De selectie van glijmiddelen en barrièrematerialen is fundamenteel voor preventie van weefselbeschadiging, infecties en allergische dermatitis. De fysiologische pH van het genitale milieu en de osmolariteit van gebruikte gels bepalen mede het behoud van het epitheel. Kennis over chemische compatibiliteit tussen hulpstoffen en materialen is essentieel.

Waterbasis:

- Universeel inzetbaar, veilig met siliconen en latex, droogt sneller in en vereist regelmatige herapplicatie.

Siliconenbasis:

- Langdurige smering, niet-absorberend, uitermate geschikt bij ernstige atrofie; incompatibel met siliconen hulpmiddelen.

Oliebasis:

- Hoge viscositeit, enkel geschikt voor uitwendig manueel gebruik; tast natuurrubberlatex en polyisopreen aan.

Osmolariteit & pH:

- Voorkeur voor iso-osmolaire gels (200-400 mOsm/kg) en vaginale pH-waarden (3.8-4.5) ter preventie van cellulitis.

Materiaalspecifieke Hygiëne

Poreuze materialen zoals TPE, PVC of rubber kunnen bacteriën herbergen. Adviseer uitsluitend niet-poreuze, ftalaatvrije materialen zoals medische siliconen, borosilicaatglas en gepolijst roestvrij staal.

Vergelijking

Kenmerk	Water-basis	Siliconen-basis	Olie-basis
pH-waarde	4.0 – 6.5	6.0 – 7.5	5.0 – 7.0
Osmolariteit (mOsm/kg)	200 – 400	250 – 600	< 1000
Materiaalcompatibiliteit			
Siliconen	✓	✓	✓
Latex	✓	✓	✗
Glas	✓	✓	✓
Metalen	✓	✓	✓

Veiligheid & Hygiëne

Handen wassen voor en na gebruik

Gebruik schone, intacte materialen

Vermijd verontreiniging

Controleer de houdbaarheidsdatum

Bewaar volgens instructies (van fabrikant)

Gebruik bij voorkeur éénmalig

Praktische Toepassing

1 Kies het juiste glijmiddel

Waterbasis

Siliconenbasis

Oliebasis

Stem af op het materiaal, de situatie en eventuele gevoeligheden.

2 Controleer compatibiliteit

Siliconen

Latex

Glas

Metalen

Gebruik de tabel om incompatibiliteit te vermijden.

3 Breng correct aan

Gebruik een kleine hoeveelheid en breng gelijkmatig aan.

4 Houd het bij en herapliceer

Waterbasis kan sneller opdrogen. Herapliceer indien nodig.

Klinische Beslisboom & Hulpmiddelkeuze

Klinisch Keuzemodel voor Accessoire-indicatie

Om de behandelaar te ondersteunen bij het formuleren van een doordacht advies, biedt onderstaand schema handvatten op basis van de klinische presentatie, motorische beperkingen en sensorische doelen.

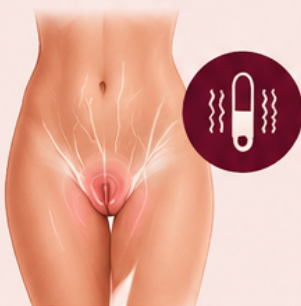
- Differentiatie tussen sensorische disfunctie, mechanische barrière en chronische pijn.
- Systematische toetsing van materiaalverdraagzaamheid en reinigingsgemak.
- Voorkomen van overbelasting door een getrappt stappenplan te hanteren.

Wat is het primaire klinische doel van het inzetten van een erotisch accessoire?

Cliënt presenteert met sensorische uitval of neurologisch verminderd genitaal gevoel

Kies voor hoogfrequente vibratiestimulatoren met variabele amplitude en ergonomische grepen om dermale mechanoreceptoren gericht te activeren.

Cliënt ervaart dyspareunie, weefselbeklemming of post-operatieve retractie

Zet progressieve dilatorsets van medische siliconen in, gecombineerd met iso-osmolair watergedragen glijmiddel en ontspanningsoefeningen.

Cliënt heeft vulvare overgevoeligheid, lichen sclerosus of afkeer van wrijving

Adviseer contactloze drukgolftechnologie om circulatie te stimuleren zonder fysieke schuring van het kwetsbare weefsel.

Cliënt ervaart ernstige handfunctiestoornis of reumatische gewrichtsklachten

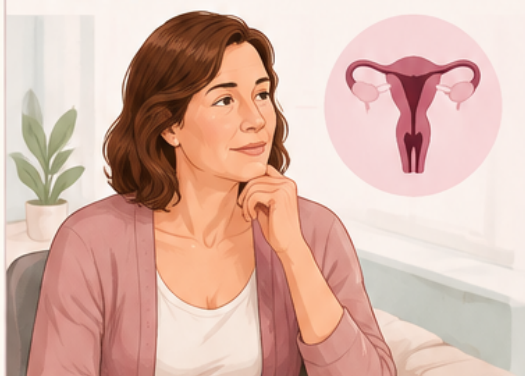
Oriënteer op handsfree accessoires, harnassen, positioneringskussens of met applicaties bestuurbare hulpmiddelen.

Klinische Casus & Multidisciplinaire Revalidatie

Klinisch Casusvoorbeeld: Post-oncologische Seksuele Revalidatie

Casusbeschrijving van een 52-jarige vrouw na succesvolle behandeling voor cervicovaginaal carcinoom (chirurgie en radiotherapie). Klachten omvatten secundaire dyspareunie, vaginale verkorting, ernstige atrofie en angst voor genitale aanraking.

Behandelingsfasen

1

Fase 1:

Normaliserend gesprek over de effecten van bestraling op bindweefsel en vascularisatie.

2

Fase 2:

Introductie van een iso-osmolair glijmiddel en milde drukgolftechnologie voor uitwendige opwinding zonder insertiedruk.

3

Fase 3:

Start progressieve dilatatietherapie in thuisomgeving, tweemaal wekelijks, ondersteund door buikademhaling.

4

Resultaat:

Vermindering van penetratieangst en geleidelijk herstel van comfortabele coïtale en niet-coïtale intimiteit.

Van eerste uitleg tot integratie

1

Eerste educatie

Uitleg over herstel, verwachtingen en mogelijkheden.

2

Pleziergericht hulpmiddel

Iso-osmolair glijmiddel en milde drukgolftechnologie voor uitwendige opwinding zonder insertiedruk.

3

Dilatatie in thuisomgeving

Progressieve dilatatietherapie tweemaal wekelijks, met buikademhaling.

4

Multi-device integratie

Combinatie van hulpmiddelen, zelfzorg en professionele begeleiding.

Casusinzicht

Het gelijktijdig aanbieden van een pleziergericht hulpmiddel (druk golf) naast een functioneel instrument (dilatator) voorkwam dat intimiteit louter als medische oefening werd ervaren.

Praktische Veiligheidschecklist & Dossierregistratie

Kwaliteits-, Hygiëne- & Veiligheidschecklist voor Hulpverleners

Gebruik deze praktische controlelijst tijdens de voorbereiding van een adviesgesprek over hulpmiddelen om weefselschade, allergieën en infectieuze complicaties te voorkomen.

☐

Materiaalcontrole: Is het product gecertificeerd ftalaatvrij, hypoallergeen en vervaardigd uit medische siliconen of borosilicaat?

☐

Compatibiliteit: Is gecontroleerd of het geadviseerde glijmiddel veilig samengaat met het accessoiremateriaal en barrièremiddelen?

☐

Hygiëneprotocol: Beschikt de cliënt over heldere instructies voor desinfectie met milde antibacteriële zeep of speciale reiniger?

☐

Ergonomie & Veiligheid: Heeft het hulpmiddel een verbrede basis indien het rectaal wordt toegepast?

☐

Grenzen & Welbevinden: Is benadrukt dat pijn, gevoelloosheid of huidirritatie directe redenen zijn om het gebruik te staken?

Klinisch Behandelplan & Hulpmiddelenregistratie

Vul onderstaand format in tijdens of na het consult om gemaakte afspraken rondom het gebruik van erotische accessoires en psycho-educatie eenduidig vast te leggen in het cliëntendossier.

Primaire indicatie en seksuologische doelstelling

Geadviseerde hulpmiddelencategorie(ën) en materiaaleisen

Aanbevolen glijmiddeltype en pH/osmolariteit-criteria

Oefenfrequentie, tijdsduur en grensbewaking per sessie

Afspraken rondom partnerevaluatie en evaluatiedatum